

128 [Miscellaneous undated notes]

Vooraf

Mondriaan heeft meer dan honderd losse notities achtergelaten. Deze aantekeningen variëren van een paar gekrabbelde regels op enveloppen tot iets grotere fragmenten op een schrijfblokblaadje. In dit corpus zijn de kortere fragmenten en notities verzameld onder de titel [*Note(s)*]. Mondriaan heeft de notities niet voor publicatie bestemd, maar als vastlegging van een gedachte voor persoonlijk gebruik.

Sommige notities zijn ‘indirect’ gedateerd, dat wil zeggen Mondriaan heeft notities gemaakt op gebruikte enveloppen, brieven en uitnodigingen voor tentoonstellingen die voorzien waren van een datering. Op deze plaats in het corpus worden de ‘ongedateerde’ tekstfragmenten en notities gepresenteerd en elders de ‘gedateerde’¹.

Bron

De [*Miscellaneous undate notes*] zijn afkomstig uit:

- 1) Holtzman Deposit - Box 5
- 2) Holtzman Deposit - Box 7 Folder 59
- 3) Archief Piet Mondriaan - Den Haag²

1) Holtzman Deposit - Box 5

Box 5 in het Holtzman Deposit bevat een scala van aantekeningen van Mondriaan. Harry Holtzman³ heeft deze losse aantekeningen gecodeerd en daarna gesorteerd naar thema. Waarop de codering van de notities gebaseerd is, is niet achterhaald.

De indeling van Holtzman:

Folder 1:	[lege ordner]
Folder 2:	True vision # 23a, 24, 45, 73,
Folder 3:	Religion # X2, X9, X6
Folder 4:	Religion # Y5, 1+2, 6a+6b, 5+5a, 6
Folder 5:	Obj/Sub Logic – Time – Evolution # 27, J2, 3, 9, 59, 7, 52, 46, 62 Life – Art # Y13, A3, 47, 49, 50, 51
Folder 6:	Reflex of Reality – Fantasy Transformation # 60, N14, 67, 64, Y2, 66, 63, 57, 69, 61, Y7
Folder 7:	Art – Modern Art – Tradition # Y8, 30, 31, N2, N10, 40, 9+9a, N7, N12, N5, N4, X7, 16, 28, 56
Folder 8a+8b :	Tragic # N8, N13, 65, 34, 35, 36, 37
Folder 8b:	# 38, 40, 29, X8, 41+42, 43+44, 39
Folder 9:	# 25, X4, 32+33, N11, 4, F4, J3, N1, F1
Folder 10:	Destruction/Opposition # X13, 12, 55, 19, 20
Folder 11:	Instinct / Intuition / Culture / Educ. # 14, 15, 22, A2, 53, 23, F2
Folder 12:	# Y12+12a, 68, 54, A4, 21, Y6, X5, N3, 17, 71
Folder 12A:	# Y1 + Y1a, Y11, 70, 72, 18, 13
Folder 13:	Architecture # X11, X1, 8, Y4, 24a
Folder 14:	Metropolis # 26, 10, 58
Folder 15:	Teaching # X3, A1+A1a
Folder 16:	Fragments # X10, X12, N6, F3

In onderstaand ‘Overview of notes in Box 5’ zijn de brongegevens weergegeven. De volgorde van de notities is bepaald door de ‘nummering’ van Holtzman⁴. (De ‘ontbrekende’ nummers zijn elders in dit corpus ondergebracht.⁵)

¹ 103 [*Notes (1938-1943)*].

² Archief Piet Mondriaan, Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis (RKD), Den Haag; archiefnr. 0740.

³ Harry Holtzman (1912-1987), Amerikaans kunstenaar, Mondriaans erfgenaam.

⁴ In de meeste gevallen is de codering van Holtzman overgenomen in dit corpus. In geval van tweemaal dezelfde codering door Holtzman is tussen vierkante haken een [I] of een [II] toegevoegd. Verder is - indien noodzakelijk - ter onderscheiding van de voor- en achterzijde van een manuscript een [1] of een [2] toegevoegd. Is een bron drager van verschillende teksten op een zelfde pagina dan is ter onderscheiding een [a] of een [b] aan de codering toegevoegd.

⁵ Digital Appendix: Supplements 128 – Overview of all notes in Box 5.

Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats Holtzman Deposit	Bron-beschrijving	Taal	Datering	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
3 (voorzijde)	3[1]	Box 5 Folder 5	ongelineerd papier 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch) kwart weggeknipt	E	-	p.363
3 (achterzijde)	3[2]	Box 5 Folder 5	ongelineerd papier 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch) kwart weggeknipt	E	-	p.363
5 (voorzijde)	5[1]	Box 5 Folder 4	ongelineerd papier 17,3 x 14,6 cm (7 x 5¾ inch)	E	-	p.362
5a (achterzijde 5)	5[2]	Box 5 Folder 4	ongelineerd papier 17,3 x 14,6 cm (7 x 5¾ inch)	E	-	p.362
6 (voorzijde)	6	Box 5 Folder 4	ongelineerd papier dubbel 33,7 x 21,6 cm (13¼ x 8½ inch)	E	-	p.362
7 (voorzijde)	7	Box 5 Folder 5	strook ruitjespapier 20,6x ca.5,7 cm (8⅞x ca.2¼ inch)	E	-	p.363
8 (voorzijde)	8[1]	Box 5 Folder 13	strook ruitjespapier ca. 20,6x7,9 cm (ca8⅞ x 3⅞inch)	E	-	p.391
8 (achterzijde)	8[2]	Box 5 Folder 13	strook ruitjespapier ca. 20,6x 7,9 cm (ca8⅞ x 3⅞inch)	E	-	p.358
9 (voorzijde)	9	Box 5 Folder 5	gedeelte van schrijfblokblad 20,9 x 8,3 cm (8¼ x 3¼ inch)	E	-	p.363
10 (voorzijde)	10	Box 5 Folder 14	wit ongelinieerd doorzichtig papier 20,6 x 13,3 cm (8⅞ x 5¼ inch)	E	-	p.391
13 (voorzijde)	13	Box 5 Folder 12A	strook wit ongelinieerd papier ca.18,4x8,9 cm (ca.7¼ x 3½ inch)	E	-	p.387
13 (achterzijde)	13	Box 5 Folder 12A	strook wit ongelinieerd papier ca.18,4 x8,9cm (ca.7¼ x 3½ inch)	E	-	p.387
14 (voorzijde)	14	Box 5 Folder 11	gedeelte van schrijfblokblad 20,3 x 12,7 cm (8 x 5 inch)	E	-	p.381-382
18 (voorzijde)	18[1]	Box 5 Folder 12A	schrijfblokblad 25,4 x 20,3 cm (10 x 8 inch)	E	-	p.387
18 (achterzijde)	18[2]	Box 5 Folder 12A	schrijfblokblad 25,4 x 20,3 cm (10 x 8 inch)	E	-	-
19 (voorzijde)	19	Box 5 Folder 10	ongebruikte envelop 12,1 x 9,5 cm (4¾ x 3¾ inch)	E	-	p.381
19 (achterzijde)	19	Box 5 Folder 10	ongebruikte envelop 12,1 x 9,5 cm (4¾ x 3¾ inch)	E	-	p.381
24a (voorzijde)	24a[1]	Box 5 Folder 13	gedeelte van schrijfblokblad 19,7 x 18,1 cm (7¾ x 7⅞ inch)	E	-	p.391
24a (achterzijde)	24a[2]	Box 5 Folder 13	gedeelte van schrijfblokblad 19,7 x 18,1 cm (7¾ x 7⅞ inch)	E	-	p.391
29 [I] (voorzijde)	29[I][1]	Box 5 Folder 8b	schrijfblokblad 26, 7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.374
29 [II] (voorzijde)	29[II][1]	Box 5 Folder 8b	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.374
29 [II] (achterzijde)	29[II][2]	Box 5 Folder 8b	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.374
30 (voorzijde)	30	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 27,0 x 20,9 cm (10⅝ x 8¼ inch)	E	-	p.368
31 (voorzijde)	31	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.368
31a (achterzijde)	31a	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.368
32 (voorzijde)	32	Box 5 Folder 9	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.378
33 (achterzijde 32)	33	Box 5 Folder 9	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.378
36 (achterzijde)	36[2]	Box 5 Folder 8a+b	schrijfblokblad 24,8 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch)	E	-	-
37 (voorzijde)	37[1]	Box 5 Folder 8a+b	schrijfblokblad 24,8 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch)	E	-	-
39 (achterzijde)	39[2]	Box 5 Folder 8b	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	-

Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats Holtzman Deposit	Bron-beschrijving	Taal	Datering	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
46 (voorzijde)	46	Box 5 Folder 5	schrijfblokblad 24,8 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch)	E	-	p.363
49 (voorzijde)	49	Box 5 Folder 5	schrijfblokblad 24,8 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch)	E	-	p.364
52 (voorzijde)	52	Box 5 Folder 5	stuk schrijfblokblad 20,7 x 10,2 cm (8⅞ x ca. 4 inch)	F	-	p.363
53 (voorzijde)	53	Box 5 Folder 11	stuk ongelinieerd papier; ca.20,3 x 10,2 cm (ca.8 x 4 inch)	F	-	p.383
55 (voorzijde)	55[1]	Box 5 Folder 10	ongelinieerd papier 18,4 x 9,2 cm (7¼ x 3⅝ inch)	E	-	p.381
55 (achterzijde)	55[2]	Box 5 Folder 10	ongelinieerd papier 18,4 x 9,2 cm (7¼ x 3⅝ inch)	E	-	p.381
56 (voorzijde)	56	Box 5 Folder 7	gedeelte van envelop 16,5 x 5,1 cm (6½ x 2 inch)	E	-	p.373
57 (voorzijde)	61	Box 5 Folder 12	ongebruikte envelop 24,1 x 10,8 cm (9½ x 4¼ inch)	E	-	p.367
64 (voorzijde)	64[1]	Box 5 Folder 6	envelop 13,7 x 10,8 cm (5⅜ x 4¼ inch)	E	-	p.367
64 (achterzijde)	64[2]	Box 5 Folder 6	envelop 13,7 x 10,8 cm (5⅜ x 4¼ inch)	E	-	p.367
67 (voorzijde)	67	Box 5 Folder 6	strook stevig papier ca.18,1 x 7,6 cm (ca.7⅞ x 3 inch)	E	-	p.367
68 (voorzijde)	68[1]	Box 5 Folder 12	stuk wit ongelinieerd papier 18,4 x 13,3 cm (7¼ x 5¼ inch)	E	-	p.383
68 (achterzijde)	68[2]	Box 5 Folder 12	stuk wit ongelinieerd papier 18,4 x 13,3 cm (7¼ x 5¼ inch)	E	-	p.383
69 (voorzijde)	69	Box 5 Folder 6	gedeelte van schrijfblokblad 20,3 x 17,2 cm (8 x 6¾ inch)	E	-	p.367
71 (voorzijde)	71	Box 5 Folder 12	ongelinieerd papier 20,3 x 17,2 cm (8 x 6¾ inch)	E	-	p.385
A2 (voorzijde)	A2[1]	Box 5 Folder 11	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.382
A2 (achterzijde)	A2[2]	Box 5 Folder 11	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.382
A3 (voorzijde)	A3[1]	Box 5 Folder 5	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.363
A3 (achterzijde)	A3[2]	Box 5 Folder 5	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	-
A4 (voorzijde)	A4	Box 5 Folder 12	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.383
F1 (voorzijde)	F1[1]	Box 5 Folder 9	schrijfblokblad 23,8 x 20,9 cm (9⅜ x 8¼ inch)	E	-	p.379
F1 (achterzijde)	F1[2]	Box 5 Folder 9	schrijfblokblad 23,8 x 20,9 cm (9⅜ x 8¼ inch)	E	-	p.379
F2 (voorzijde)	F2	Box 5 Folder 11	ongelinieerd papier 26,7 x 21,6 cm (10 x 8½ inch)	E	-	p.382
F4 (voorzijde)	F4[1]	Box 5 Folder 9	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.379
F4 (achterzijde)	F4[2]	Box 5 Folder 9	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	E	-	p.379
J2 (voorzijde)	J2	Box 5 Folder 5	dubbelgevouwen papieren handdoekje 27,9 x 19,1 cm (11 x 7½ inch)	E	-	p.363
N2 (voorzijde)	N2[1]	Box 5 Folder 7	gedeelte van schrijfblokblad 19,7 x 18,4 cm (7¾ x 7¼ inch)	E	-	p.369
N2 (achterzijde)	N2[2]	Box 5 Folder 7	gedeelte van schrijfblokblad 19,7 x 18,4 cm (7¾ x 7¼ inch)	E	-	p.368
N3 (voorzijde)	N3	Box 5 Folder 12	ongelinieerd wit papier 22,8 x 17,8 cm (9 x 7 inch)	E	-	-
N4 (voorzijde)	N4[1]	Box 5 Folder 7	vier witte kaartjes ieder: 10,2 x 5,1 cm (4 x 2 inch)	E	-	p.371
N4 (achterzijde)	N4[2]	Box 5 Folder 7	vier witte kaartjes ieder: 10,2 x 5,1 cm (4 x 2 inch)	E	-	p.371

Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats Holtzman Deposit	Bron-beschrijving	Taal	Datering	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
N5 (voorzijde)	N5[1]	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 24,8 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch)	E	-	p.371
N5 (achterzijde)	N5[2]	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 24,8 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch)	E	-	p.371
N6 (voorzijde)	N6[1]	Box 5 Folder 16	stuk wit papier 12,1 x 10,5 cm (4¾ x 4⅞ inch)	E	-	-
N6 (achterzijde)	N6[2]	Box 5 Folder 16	stuk wit papier 12,1 x 10,5 cm (4¾ x 4⅞ inch)	E	-	-
N9 (voorzijde)	N9[1]	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 22,8 x 20,9 cm (9 x 8¼ inch)	E	-	p.370
N9a (achterzijde N9)	N9[2]	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 22,8 x 20,9 cm (9 x 8¼ inch)	E	-	p.369-370
N10 (voorzijde)	N10	Box 5 Folder 7	schrijfblokblad 24,8 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch)	E	-	p.369
N12 (voorzijde)	N12[1]	Box 5 Folder 7	gedeelte ruitjespapier 20,9 x 13,9 cm (8¼ x 5½ inch)	E	-	p.370
N12 (achterzijde)	N12[2]	Box 5 Folder 7	gedeelte ruitjespapier 20,9 x 13,9 cm (8¼ x 5½ inch)	E	-	p.370-371
N13 (achterzijde)	N13	Box 5 Folder 8a+b	gebruikte envelop 24,1 x 10,2 cm (9½ x 4 inch)	E	-	p.377
N14 (voorzijde)	N14	Box 5 Folder 6	doorslagpapier 27,9 x 21,6 cm (11 x 8½ inch)	E	-	p.366
N14 (achterzijde)	N14	Box 5 Folder 6	doorslagpapier 27,9 x 21,6 cm (11 x 8½ inch)	E	-	p.366
X1 (voorzijde)	X1	Box 5 Folder 13	stuk ruitjespapier 20,7 x 12,7 cm (8⅞ x 5 inch)	E	-	p.390-391
X2 (voorzijde)	X2[1]	Box 5 Folder 3	envelop 14,6 x 7,9 cm (5¾ x 3⅞ inch) notitieblaadje 13,0 x 8,2 cm (5⅞ x 3¼ inch)	E	-	p.359 p.358
X2 (achterzijde)	X2[2]	Box 5 Folder 3	envelop 14,6 x 7,9 cm (5¾ x 3⅞ inch)	E	-	p.359
X3 (voorzijde)	X3	Box 5 Folder 15	gedeelte van papieren zak ca.17,8 x 7,6 cm (ca.7 x 3 inch)	F	-	p.391-392
X7 (voorzijde)	X7[1]	Box 5 Folder 7	wit papier ongelinieerd 16,5 x 12,7 cm (6½ x 5 inch)	E	-	p.372
X7 (achterzijde)	X7[2]	Box 5 Folder 7	wit papier ongelinieerd 16,5 x 12,7 cm (6½ x 5 inch)	E	-	p.373
X8 (voorzijde)	X8[1]	Box 5 Folder 8b	ongelinieerd papier 16,8 x 12,7 cm (6⅝ x 5 inch)	E	-	p.375
X8 (achterzijde)	X8[2]	Box 5 Folder 8b	ongelinieerd papier 16,8 x 12,7 cm (6⅝ x 5 inch)	E	-	p.375
X9 (voorzijde)	X9[1]	Box 5 Folder 3, 7	doorslag papier 20,3 x 12,7 cm (8 x 5 inch)	E	-	p.359
X9 (achterzijde)	X9[2]	Box 5 Folder 3, 7	doorslag papier 20,3 x 12,7 cm (8 x 5 inch)	E	-	p.359
X12 (voorzijde)	X12	Box 5 Folder 16	schrijfblokblad 26,7 x 19,7 cm (10½ x 7¾ inch)	E	-	-
Y4 (voorzijde)	Y4	Box 5 Folder 13	stuk wit ongelinieerd papier ca.17,2x 2,1 cm (ca.6¾ x 4¾ inch)	E	-	p.391
Y5 (voorzijde)	Y5	Box 5 Folder 4	half schrijfblokblad 20,9 x 13,3 cm (8¼ x 5¼ inch)	E	-	p.360
Y6 (voorzijde)	Y6	Box 5 Folder 12	stuk wit ongelinieerd papier ca.13,3x10,8cm (ca5¼ x 4¼ inch)	F	-	p.384
Y11 [I] (voorzijde)	Y11[I][1][a]	Box 5 Folder 12A	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.385-386
Y11 [II] (voorzijde)	Y11[II][1]	Box 5 Folder 12A	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.385-386
Y11 [III] (achterzijde)	Y11[III][2]	Box 5 Folder 12A	schrijfblokblad 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	-
Y12+12a (voorzijde)	Y12-12a	Box 5 Folder 12	ongelinieerd papier 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.383

Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats Holtzman Deposit	Bron-beschrijving	Taal	Datering	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
Y12+12a (achterzijde)	Y12 toevoeging	Box 5 Folder 12	ongelineerd papier 26,7 x 20,9 cm (10½ x 8¼ inch)	F	-	p.383

2) Holtzman Deposit - Box 7 Folder 59

Archiefmap '59' in het Holtzman Deposit is getiteld: "Two incomplete notations on the word 'Plastic'". In archiefmap '59' zijn twee schrijfblokbladen⁶ opgeborgen. Beide bladen zijn aan één zijde met potlood beschreven.

3) Archief Piet Mondriaan - Den Haag

In het Piet Mondriaan archief in Den Haag bevindt zich een aantal verspreide notities. Een overzicht:

Vindplaats Mondriaanarchief	Bronbeschrijving	Taal	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
0740 - 040	crème-kleurig papier 19,5 x 15,7 cm	E	-
0740 - 041	notebook	E	-

Basistekst en leestekst

De drie bronnen van de [Miscellaneous undated notes] zijn omgezet in drie basisteksten:

Basistekst 1: Notes in het Holtzman Deposit - Box 5.

Basistekst 2: Notes in het Holtzman Deposit - Box 7 Folder 59.

Basistekst 3. Notes in het Piet Mondriaan archief - Folders 040 en 041.

In de leestekst presenteren we eerst de notities van Box 5, vervolgens de notities van Folder '59' (Box 7) en tenslotte de notities in het Archief Piet Mondriaan. De notities van Box 5 presenteren we in de volgorde van de codering van Holtzman. De volgorde van de notities van map '59' is arbitrair. De notities zijn in de presentatie gescheiden door een horizontale lijn.

Als de notities op de achterzijde van een bron een vervolg zijn van de notities op de voorzijde, presenteren we de voor- en achterzijde als één geheel.

We beschouwen notities als authentiek, geautoriseerd en onvoltooid.

Titel

Het betreft hier een verzameling van losse notities. De fictieve titel van de gepresenteerde leestekst is: [Miscellaneous undated notes].

Datering

De notities zijn niet gedateerd. De gedateerde notities zijn ondergebracht bij 103 [Notes (1938-1943)].

Ontstaan en publicatie

Hoewel Mondriaan nooit de bedoeling heeft gehad zijn notities te publiceren, worden in dit corpus alle losse notities van Mondriaan gepresenteerd. De gebruiker krijgt op die manier een beeld van de onderwerpen waar Mondriaan over nadacht en welke gedachten hij belangrijk genoeg vond om te noteren.

In het 'Overzicht van verspreide fragmenten en notities in Box 5' is aangeven waar de notities zijn gepubliceerd in *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*⁷.

De twee notities van map '59' zijn gepubliceerd in *The New Art - The New Life*⁸.

⁶ Afmeting: 24,7 x 19,7 cm (9¾ x 7¾ inch).

⁷ H. Holtzman and M.S. James (eds.). *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*. Boston, 1986: 358-392 (als: 'A Folder of Notes').

⁸ Idem: 386.